

Povjerenstvo za održivi razvoj, poticanje gospodarstva, energetiku i klimatske promjene

Sukladno članku 39. Poslovnika o radu Gospodarsko-socijalnog vijeća i njegovih radnih tijela, a u vezi članka 30. Poslovnika, Povjerenstvo za održivi razvoj, poticanje gospodarstva, energetiku i klimatske promjene na **11. sjednici** održanoj 30. kolovoza 2012. godine razmatralo je **Nacrt prijedloga Zakona o energiji, s konačnim prijedlogom Zakona.**

Na osnovi rasprave i izjašnjavanja pojedinih članova utvrđeno je sljedeće

MIŠLJENJE

1. Povjerenstvo za održivi razvoj, poticanje gospodarstva, energetiku i klimatske promjene prihvaća Nacrt prijedloga Zakona o energiji, s konačnim prijedlogom Zakona.
2. Hrvatska udruga poslodavaca će svoje primjedbe vezane uz članke 14. i 15. dostaviti predlagaču zakona, Ministarstvu gospodarstva.
3. Nezavisni hrvatski sindikati su predložili da se u sadržaj Zakona ugradi stavak koji će jasnije pojašnjavati obračun potrošnje energije koji se dostavljaju krajnjim kupcima, na način da jezik istoga bude jednostavniji za razumijevanje i tumačenje.

IZDOJENO MIŠLJENJE

SSSH i NHS ne prihvaćaju Nacrt prijedloga Zakona o energiji u dijelu koji se odnosi na zaštitu ugroženih kupaca (IX. – Krajnji kupci pod posebno zaštitom).

Iako je od prvog, javnosti predstavljenog nacrta paketa energetske zakona prošlo više od godinu dana, u međuvremenu nije napravljen nikakav pomak na ovom području. Na nedostatke procesa izrade ovih zakona i određenih odredbi zakona SSSH se tijekom lipnja i srpnja prošle godine pisano očitovao. Na očitovanja nije dobio nikakav odgovor, izneseni prijedlozi očito nisu niti razmatrani, a stručnjaci SSSH nisu pozvani da sudjeluju u radu radne grupe.

Ponavljaju zahtjeve (temeljene, među ostalim, i na preporukama direktiva 2009/72/EZ i 2009/73/EZ, te na dobrim iskustvima niza zemalja):

1. **U zakon(e) ugraditi pojam „energetskog siromaštva“;**
2. **Zakonom (a ne uredbom Vlade) definirati konkretne kriterije za stjecanje statusa ugroženog kupca kao i njegova konkretna prava.**

OBRAZLOŽENJE:

Predlagatelj Zakona je trebao poštovati preporuke direktiva 2009/72/EZ i 2009/73/EZ (zbog kojih se novi zakon i donosi) i **ugraditi pojam „energetskog siromaštva“** kao polazište za definiciju ugroženog kupca. Energetsko siromaštvo je specifičan oblik socijalne deprivacije i primjereniji je kriterij za određivanje ugroženog kupca od samog „ugroženog socijalnog statusa“ jer dokazano omogućava bolje „ciljanje“ mjera za ublažavanje socijalnih

posljedica usklađivanja s Trećim energetske paketa EU, a **istovremeno omogućuje mjere s dvostrukim** učinkom: rješavanje socijalnih učinaka i učinaka na klimatske promjene odnosno na smanjenje emisije stakleničkih plinova (obnova stambenih objekata ugroženih kupaca u cilju povećanja njihove energetske učinkovitosti, što istovremeno smanjuje njihove troškove za energente i potrošnju energije, odnosno emisiju stakleničkih plinova). Naime, pojedinac ili kućanstvo mogu ne zadovoljavati uvjete za socijalnu pomoć, ali biti energetski siromašni jer žive u energetski iznimno neučinkovitoj zgradi. I obratno, moguće je da primatelj socijalne pomoći nije i energetski siromašan. **Podsjećaju da je RH definiranje koncepta energetske siromaštva uključila i kao jednu od mjera u Socijalni akcijski plan za Energetsku zajednicu jugoistočne Europe, a to je dokument koji obvezuje.**

Zakon definira samo opće kriterije za stjecanje statusa ugroženog kupca s pravom na „socijalni minimum potrošnje energije“, dok su kriteriji za stjecanje statusa ugroženog kupca, i njegova konkretna prava ostavljeni da se utvrde uredbom. Smatraju da **kriteriji i opseg prava ugroženih kupaca moraju biti uređeni Zakonom o energiji (alternativno: zakonima o tržištima električne energije i plina)**. Ti su dijelovi zakona od početka trebali biti izrađivani u ravnopravnoj suradnji nekoliko relevantnih ministarstava, a ne biti samo „uradak“ Ministarstva gospodarstva. Naime, prije donošenja zakona (a ne poslije) moraju biti poznati njegovi socijalni učinci, a Zakon mora utvrditi zaštitne mehanizme. Prepuštanje kriterija i prava uredbi odnosno izvršnoj vlasti omogućit će njihovo donošenje bez konzultacija sa socijalnim partnerima i drugom zainteresiranom javnošću i olakšati njihovo arbitrarno mijenjanje.

Koordinator Povjerenstva

Darko Šeperić v.r.